

1. *Türeyiş* ve *Göç* destanları Uygurlara, *Ergenekon* Kök Türkler aittir. *Türeyiş* Destanı Uygurların kuruluşunu *Göç* Destanı da kutlu kayanın Çin'e götürülmesi sonucu yaşanan kıtlığı konu edinmektedir.

Cevap - C

2. Verilen üç öncülde Türk devletlerinin kısa sürede yıkılma nedenidir. Burada kut inancına takılabilirsiniz. Kut hem otoriteyi güçlendirir hem de devletin kısa sürede yıkılmasına etki eder. Hükümdarın tanrının yeryüzündeki gölgesi olduğu anlayışı devleti güçlü tutarken kutun bütün hanedanı kapsaması devleti kısa sürede yıkar.

Cevap - E

3. Yazı, Uygurlardan önce Gök Türkler tarafından da kullanılmıştır. Kütüphane, matbaa, minyatür ve bedizci denilen resamlara ilk Uygurlarda yerleşik yaşama geçilmesinin sonucunda rastlanmıştır.

Cevap - E

4. Özellikleri verilen savaş oyunu çevgandır. Çevgan oyunu bugün Avrupa'da oynanan polo oyununun atası kabul edilmektedir. Tepük, cirit, gökbörü, kızbörü Türkler arasında yaygın olarak oynanan diğer toplumsal oyunlardır.

Cevap - A

5. Çinliler, Türk prensleri arasındaki taht kavgalarını destekleyerek devlet idaresini zayıflatmaya çalışmışlardır. İpek Yolu'nu Türklerden almaya çalışan Çinliler, ekonomik olarak Türkler'e karşı darbe indirmeye çalışmışlardır.

Cevap - D

6. Kök Türkler Dönemi'nde İslam inancı benimsenmemiş olduğu için Orhun Kitabelerinde bu konu işlenmemiştir. Orhun Kitabeleri Türk devletlerinin kuruluşu vatan sevgisi, bağımsızlık anlayışı, sosyal devlet, demokratik devlet anlayışı hakkında bilgi vermektedir.

Cevap - E

7. Uygurların yerleşik yaşama geçmesi sonucunda ticaret ön plana çıkmıştır. Ticareti düzenlemek için borçlar ve eşya hukuku yeniden düzenlenmiştir. Töre yazılı hâle getirilmiştir.

Cevap - A

8. Türklerde devleti oluşturan unsurlar arasında halk, bağımsızlık, toprak, töre, ordu ve teşkilat gelmektedir. Göçebelik, devleti oluşturan bir unsur değildir.

Cevap - E

9. Orta Asya Türk devletlerinde devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı Kurultayda her boyun oturduğu yer orun, kesilecek hayvandan alınacak paya ülüş adı verilmiştir.

Cevap - B

10. 2008 yılında ilk kez Kazakistan'da düzenlenen Türk Kurultayı 2008'den sonra her yıl Macaristan'da düzenlenmeye başlanmıştır.

Cevap - D

11. Özellikleri verilen devlet (560-805) yılları arasında Asya ve Avrupa'da devlet kuran Avarlardır. Avarlar Kök Türkler karşısında aldıkları Avrupa'ya göç etmişlerdir. Burada Romanya dolaylarında güçlü bir devlet kurdular. Frang baskısı sonucu 805 yılında yıkılmışlardır. Avarlar üzenği-yi Avrupa'ya taşıyarak Rusların teşkilatlanmasında etkili olmuştur.

Cevap - A

12. Türk adına ilk defa II. Köktürk Devleti tarafından dikilen *Orhun Kitabeleri*nde rastlanmaktadır.

Cevap - A

13. İlk Türk devletlerinde kağan dâhil herkesin törenin hükümlerine uyması kanun üstünlüğünün benimsendiği anlamına gelmektedir.

Cevap - C

14. İşbara Kağan, toplumun yaşam şeklinden ödün vermediğinden bahsetmektedir. Bu durum da onun töreye bağlılığını bildirmektedir.

Cevap - B

15. Üzengi ilk defa İskitler kullanmıştır. Malazgirt Savaşı'nın kazanılmasında Peçenekler, İpek Yolu için Kök Türk ve Sasanilerle mücadele konusu olan Akhunlar, Büyük Selçuklu Devleti'nin kurulmasında Oğuzlar etkili olmuştur. Türğişler ile ilgili herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır.

Cevap - D

16. Kök Türk Devleti mensupları Avrupa'da devlet kurmuşlardır. Hunlar, Avrupa'da Balamir önderliğinde Avrupa Hun Devleti'ni kurmuşlardır. Diğer seçenekler ortak değerlerdir.

Cevap - C

17. Peçenekler Karadeniz'in kuzeyinde yaşamış Türk topluluğudur. Ruslarla mücadele hâlinde olarak Rusların Karadeniz'e inmesini engellemişlerdir. 1071 Malazgirt Savaşı sırasında da Sultan Alparslan'ı desteklemişlerdir. Bu topluluğa Kıpçaklar son vermiştir.

Cevap - A

18. Türkler göçebe yaşamın etkisi ile farklı toplumlarla kaynaşmış veya onlarla mücadele içine girmişlerdir. Ulus devlet anlayışı tek bir alfabe veya dini amaçlar. Bu durum ulus devlet anlayışıyla çelişir.

Cevap - E

19. Üzengi icat eden ve ilk kullanan İskitlerdir. Avarlarda üzengi kullanmışlardır ve bunları Avrupalılara da tanıtan Avarlar olmuştur.

Cevap - D

- 20.
- Yurt → Çadır
 - Kurgan → Mezar
 - Tirnek → Oğuzların meclisi
 - Balbal → Mezar taşı
 - İl → Devlet

anlamına gelmektedir.

Cevap - A

21. Türklerde toplum oğuş (aile), urug (sülale), boy (sülale birliği), budun (millet), il (devlet) şeklinde oluşmuştur. Oğuş toplumun temelidir. İl (devlet) de en tepede olan unsurdur.

Cevap - B

22. Yukarıda özellikleri verilen topluluk tam bir teşkilat kuramayan Bizans ordusunda paralı askerlik yapan Peçeneklerdir. Peçenekler Karadeniz'in kuzeyinde yaşamışlardır. Çaka Beyliği ile birlikte İstanbul'u kuşatma girişiminde bulunmuşlardır.

Cevap - B

23. Çin Seddi, Teoman Dönemi'nde Asya Hun akınlarını durdurmak için Çinliler tarafından yapılmıştır. Diğer gelişmeler Kök Türklerle ilgilidir.

Cevap - D

24. Türk üçgeni, yerleşik yaşamı benimseyen ilk Türk devleti olan Uygurlar tarafından benimsenmiştir. Bu üslubu İslam'dan sonraki Türk devletleri de mimari eserlerinde yaygın olarak kullanmıştır.

Cevap - B